

Balázs F. Attila

Kék

AB-ART

Balázs F. Attila

KÉK

Balázs F. Attila

KÉK

Szabó Ottó rajzaival

AB-ART

A könyv megjelenését
a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala támogatta.

Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program
Kultúra národnostných menšín 2011

© Balázs F. Attila, 2011
Illustrations © Szabó Ottó
© AB-ART, 2011
ISBN 978-80-89270-62-0

VÁLTOZATOK

Kék

A kék a türelem színe?
Tán ezért lesz szürke a tenger
és az ég
amikor elfogy a harmónia
a türelem
az érzelmek bujasága?

A szemedbe költözött tenger
sosem haragos?

Hullámain csak ringatózni lehet?

Sodord messze
félelmemet
mint poliptetemet,
KÉK!

Tenger

A kék a türelem színe.
Ezért lesz szürke a tenger
és az ég
amikor elfogy a harmónia,
a türelem,
az érzelmek bujasága.

A szemedbe költözött tenger
sosem haragos.
Ringatózom hullámain,
miközben messze sodorja
félelmemet
mint poliptetemet,
a KÉK!

Európai váróterem

záróra utáni világ
egy európai váróteremben
a vastag napilapot ügyetlenül hajtogatva
belemerül az olvasásba
feje felett a kupola
homokóra gömbje,
melyből lassan peregnek
elvesztve jelentésüket
a betűk

nem vált a digitális óra
csak a homokóra pereg tovább
halk sercegéssel
űrhajóban lehet ilyen zaj
monoton siklás
egyik bolygótól a másikig

szundításból ébredve
konstatálom:
a gyűrött újság a padon
a tömzsi takarítógép
felnyalja a szétszóródott betűket

a kupolában mint megkergült galamb
vergődik egy eltorzult hang
idegen nyelven közöl valamit

ő már nincs sehol

Újság a padon

zsong a város, mintha nem lenne éjfél
színkavalkád az európai váróteremben
a vastag napilapot ügyetlenül hajtogatva
belemerül a lány az olvasásba
feje felett a kupola
mint homokóra gömbje
melyből lassan peregnék
keveredve
a szavak

a digitális óra fegyelmezetten vált
a homokóra pereg tovább
halk sercegéssel, derűsen
úrhajóban lehet ilyen moraj
biztonságos siklás
egyik bolygótól a másikig

elszundítottam talán –
a gyűrött újság a padon
a tömzsi takarítógép
egykedvűen duruzsol

a kupolában kergetőznek a szavak
mint játékos madarak
idegen nyelven közölnek valamit
odafigyelek

talán meglátom őt is

Homokóra

folyik a homok a semmi száján
nincs most
csak
volt
és
lesz
csak
fent
és
lent
és ott,
a homok alatt
örökre eltemetve
egy póz és júdáscsók

Homokóra 2

folyik a homok a semmi száján
most és mindig
a volt
és
a
lesz
a
fent
és
a lent
felcserélhető
a homok alól
feltűnik egy póz
a felejthetetlen csóké

Versbe balzsamozva

a test, a test
cseppkő, melyet vágyak
feszítenek, láthatatlan
nedvek táplálnak.

a test, a test:
bujaság, örömtanya,
áramütés, vonaglás,
bekódolt halál.

a test, a test:
szépség egyedi szőnyege,
ujjaimmal generált zsoltár,
melyet sejteim mormolnak
már szinte gépiesen.

testedet, a gyönyörű kalodát
e versbe balzsamozom
hogy örökké éljen
hogy örökké megmaradjon

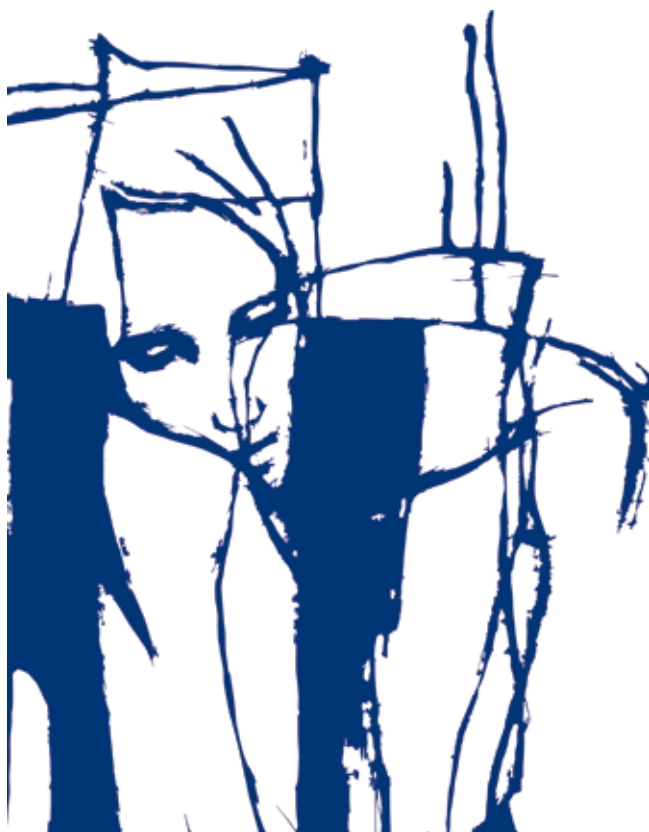
Múmia

a test, a test
cseppkő, melyet vágyak
feszítenek, láthatatlan
nedvek táplálnak?

a test, a test:
bujaság, örömtanya,
áramütés, vonaglás,
bekódolt halál?

a test, a test:
szépség egyedi szőnyege,
ujjaimmal generált zsoltár,
melyet sejtjeim mormolnak
már szinte gépiesen?

testedet, a sorvasztó kalodát
e versbe balzsamozom
hogy szép múmiaként
a pusztító szenvedély
szimbóluma legyen.

Kamatozik az idő

Megtérek önmagamhoz
Hisz jól kamatozik az idő
Túl katarzison
Mámoren
Elmulasztott bűneimet
Elvetélt álmaimat
Nem számolom
Harcot és kudarcot
Őrült vállalásaimat
Találom a toron
Gazdag vagyok
Vagy voltam
Egykoron

Az ördög kamatai

Hosszú az út magamtól önmagamig
Az idő elfolyik valahol
Lyukas a zsák mit Isten itt felejtett
Rajta az ördög lovagol
Pénzért ad mámort
sikert és élvezetet
és helyettem is számol
rámol és félrevezet
teszek és veszek
eszek vagy nem eszek
szegény voltam és leszek
leszek
leszek

Kisiklott villamos

a tér reményteli nevetése
mohó pillantásukkal
férfiak vetkőztetnek nőket
lűktet a szerelem, mint óriás szív
a város kebelében –
csak én vagyok olyan, mint egy rideg
üvegoszlop, megfakult információkat hordozó,
tétova és kétségbeesett,
mint kisiklott villamos.

értelmét veszti minden,
mint felesleges dolgok dobozában,
téged kereslek,
hogyan lehessem magam szelíd mélységedbe,
egy újabb halálba,
az újabb feltámadás reményével

egy kocsiban látlak
szomorú mosolyod
semmihez sem hasonlítható,
megtorpansz egy pillanatra,
felvillan arcom,
aztán zavartan elhelyezkedsz
az idegen férfi karjaiban

Búzaszemek pergő dobon

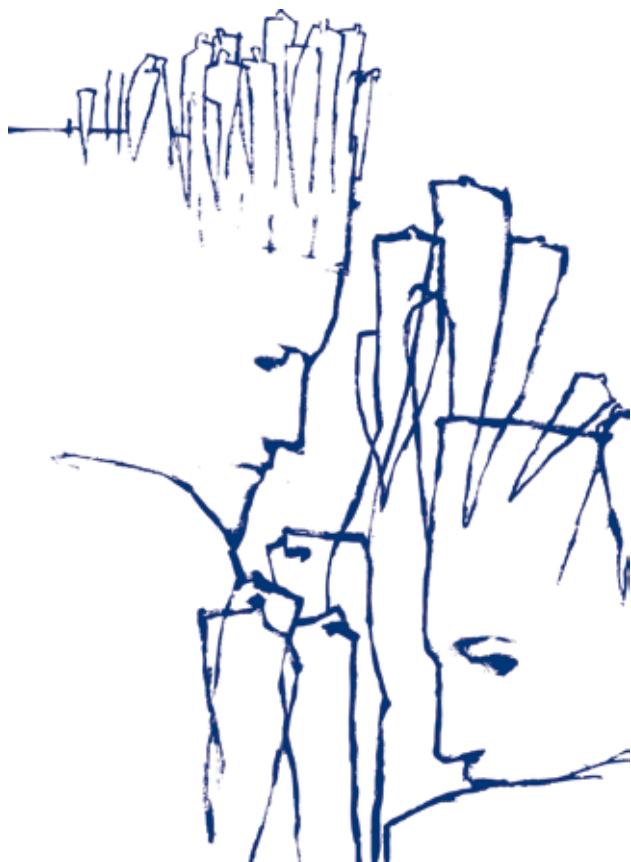
a tér reményteli nevetése
mohó pillantásukkal
férfiak vetkőztetnek nőket
lűktet a szerelem, mint óriás szív
a város kebelében
könnyed vagyok,
mint búzaszemek a pergő dobon
bennem dobog a város
vagy én dobogok benne?

értelmet kap minden,
míg a város bódító zsongásában,
téged kereslek,
hogy ellazulva szelíd mosolyodtól,
otthon érezzem magam,
ott ahol te vagy otthon –

a kirakaton át látom sziluettet
most is mosolyogsz
és intesz –
leülök asztalodhoz
aztán elindulunk
mert megérkeztünk,
a város körénk húsosodik.

Virtuális macskakövek

Amikor feltűnik a kedves
virtuális macskaköveken
a
lépések hangja falaknak ütközik
a sötét barlangban
hol árnyszülöttek szárnyai alatt
szerelemről
és örökkévalóságról
motyogó
együgyű verssorok
mocorognak
egymás melegéből csenve

Macskakövek

Amikor feltűnik a kedves
a selyemfényű macskaköveken
a
lépései olyanok mint
a visszaszámolás
mely egyre közelebb hozza
a pillanatot
amikor
az
ajkunkról felszálló mosoly
szemünkben
találkozik

Szoborkonokság

már nem csodálkozol
a nagy gondolatok delfinugrásain
a falak mögötti félelmek gubózásán
a gyűlölet savas és engesztelen marásán
amikor fortyogva oldja fel
a harmonikus formákat

a szemsarkodba gyűlt csepp elpárolog
mielőtt
feloldaná az évszázad porát
mely pórusaidba fészkelődött
kihangsúlyozva vonásaid komorságát
szoborkonokságodat

elfelejtettél sírni a torz időben

Elfelejtettél sírni

már nem csodálkozol
a gondolatok delfinugrásain
a falak mögötti szerelmek tobzódásán
a szeretet könnyed érintésén
ahogy feloldja
a merev formákat

a szemsarkodba gyűlt csepp
feloldja az évszázad porát
mely pórusaidba fészkelődött
lám, fényesebb a szemed
vonásaid lágyabbak
a fény beáramlik szobádba
diszkrétén

elfelejtettél sírni

A változás ikonja

Elégia újra és újra
Ritmus lüktet a várakozásban
Gépiesen színezve
A változás ikonját
Figyelem, unalom, lehangoltság
Ismétlődés, közöny
Mámor, elragadtatás
És isteni józanodás

Megérintelek, megérintesz
Minden aktus és a hiány is
Tökéletes szenvedés
A virtualitás mire megoldás?

Ha önmagad közelébe kerülsz
Feloldozlak az elviselhetetlen boldogságból

A hiány sajátossága

Végtelen elégia:
A várakozás ritmusa
Színezi a világ
Leghívebb ikonját

Báj kellem kegy
Bűvölet elragadtatás
Isteni józanodás
És újra mámor

Nem foglak megérinteni
Minden aktus
Tökéletes szenvedés
Inkább a virtualitás kínjai

Engedj önmagam közelébe
Oldozz fel a fojtogató boldogságból

Pesti télvég

a kirakatban
a fa levelei fáradtak
mintha ólomból lennének

huzatos februárvég
penetráció
lila körvonal

közel a padló
leltár
pragmatikus szerep

rögtönzés
cigányok
fehér foga nevet

utcai árus standján
almáért nyúlsz
mosolyog

az alma,
nem az árus
opcionális metróállomás

indulsz
megérkezel
indulsz

Vidéki télvég

a fa levelei súlyosan
mintha ólomból lennének
hullnak alá a sárba

huzatos februárvég
penetráció
kocsmái moraj

koszos a padló
nedves
szereposztás

rögtönzés
cigányok
fehér foga nevet

a pult ragad
a sörödért nyúlsz
sistereg a habja

egészségedre
szól valaki
mormolsz valamit

indulsz
lekésed
indulsz

A SEMMI HULLÁMAIN

A kezek nem találkoznak

a kezek nem találkoznak
a levegőt lapátolják csak
mint elárvult evezők

hatalmas kagylót formál az ég
a meggyötört földdel
hamuval behavazott tetők

adakozó gesztusba merevedett fák
beépített régi temetők
behúzott farkú kóbor kutyák

a szelek halált hoznak
behúzott függöny mögött tudják
a kezek nem találkoznak

a kezek nem találkoznak

A költő meghalt

Babonaság ördögi köre
Önmagát zabáló elmélet
A költő meghalt jóval
Halála előtt
Előlegezett végzet kódolta
Minden szavát
Csak megrontott szívek
Adóvevői fogták
Emlékművet emelvén
A boldog boldogtalanságnak

A rózsza

mint jeszke leselkedik
pirulón lapulva
a festő ecsetjén
a vágy
egykedvűen szárad
a festék
vajódik a varázslat
rózsaszirmok mögött
ölelésre vár
az ismert ismeretlen
mint otthagyt kedves
az összegyűrt lepedő vásznán

A semmi hullámain

„Vágy nélkül csak az Isten tud szeretni.”
Mégsem foglak vadul vágyam elé vetni.
Ha testem börtöne nem tartana vissza,
véredet szívna ki a szavaidat issza.

Tobzódik fű, zene, látomás és vers,
beszélgetések, viták, gyanakvás és nyers
gesztusok – halálfélelem, borzongás.
Nem tudok derűsen gondolni rád, rátok

vasat görbít a féltés, a bekódolt átok.
A bújja parton holnap nem marad más:
elmélkedni kudarcon, a tegnapin, a main –

nézni hogyan bukdácsol – mint részeg kamasz –
a magad elé motyogott csöndes panasz
hogy tűnik tova a vers a semmi hullámain.

A vér emlékezik

a vihar üldözőbe veszi a lángokat
lenge lányokként libbennek tova
majd eltűnnek a voltban
az emlékezés kacattárában
egyenetlen boltívek alatt
ahol csak a vér emlékezik

Delete

súlyos a billentyűzet
vagy a kéz mely vonaglik rajta
mint a kéz rángatózásai
mint a halált elhessegetni vágyó
ujjak
bágyadt löktetése
amikor az égi billentyűzeten
egy határozott kéz beüti:
delete

Énekel a fa

*a madarak lenyelték a hangot,
de begyükből felbugyborékol:
dallamok, szavak, formák potyogtak
az avarra.*

*„a fák énekelnek” – mormogja a költő
monitor fénye mélyíti ráncait
nem látja hát nem tudja:
ez már az öregség jele –*

*tovább pötyög a billentyűzeten
mindent elment valahová:
tán egyszer megnyitja valaki...*

*a fák tovább énekelnek
de nem jelent semmit*

Felrobbant akvárium

Aranyló áramlást szűr
Hiányos fogsorával a part.
Szűkül, majd tágul az űr
Mint öled, az áhított, akart.

Az ördög ábrái:
V alakú tűlevelek
sodródniak épp el.
Lángra lobbant hullámokon
a telihold lépdél.

Felhők kúsznak a hegyre
Egyre fogynak a priuszok
A felrobbant akváriumból
Lopva, de boldogan kiúszok.

Hullámok

Szókratész szöszmötöl
a beáradó fényben
szelídebben mint apám egykoron
szemem úgy bontja a rétegeket
mint káposzta leveleit a kéz
mintha minden ugyanolyan volna
semmi változás
de fogy
miközben állandó
fogy
fogy
fogy
az elhunyt szülők szótlanok
ördögi kör
időszeletek
semmi sincs rejtve
látszólagos tűzszünet

otthon
jelentés nélkül
meleg nélkül
szavak ütközése
vagy egymásba simulása
nélkül
minden út
elvisz
és visszakanyarodik
egymást gerjesztik a hullámok
folt árnyék
tagadás
bizonytalanság,
egy pont
két pont
és közöttük semmi
öntelten
vigyorogva
középsőujját feltartva
nem moccanok

Szókratész elbóbiskolt
a fújtató pedáljára lépek
miközben Bach
az orgona regisztereit babrálja
aztán fülsüketítőn megszólal
a csend

Isten elfelejtett kertje

a paradicsomi park
hol nem sétáltál soha
hol nem vártál
zavartan morzsolgatva
egy feláldozott
nőszirmot
visszafojtott
lélegzettel bámulva
ujjadat bemázoló
kékes vérét

ahol nem vártalak
a szökőkút csobogását
hallgatva
miközben mellettem
a vízbe hugyozott

a galambpiszkos
angyal
az esőfa alatt
megbúvó
színét vesztett pad
melyen nem ültünk
megállítva a toronyóra
mutatóját
nem beszélgettünk
elcsendesedve
amikor arra sétált
az emlékeit kereső
fehérhajú öreg

nem bújtunk össze
vérünk dallamát
kottázva
nem ízlelgettük
egymás ajkát
mohón mint kisdéd
anyja emlőit

a mámor ködében
elmerült,
sosem volt liget
Isten elfelejtett kertjének
búja zöldjét álmodja

Jelentésnélküli táj

Mit kezdjél a temetőbe tévedt birkákkal?

Túl komor ez a tájkép.

A bajba jutott ég pityeregni kezd.

Magányos gondolkodás, zavaros.

Gondosan felsorakoztatott sorsok -

ki próbálja megosztani velünk?

Száritókötélről lehullott,

vagy elvesztett zokni, jelentésnélküli.

Füst, maszatos felhők, fékcsikorgás.

Begurul a képbe egy kerekesszék.

Lila kontúrt kap az ablakkeret.

Hova tűntek a birkák?

Mit kezdjél egy jelentésnélküli tájjal?

Közömbös hús

minden impulzus barátságtalan
a bűvös számok
elfoglalják helyüket
a génláncon
mozgás
rugalmas ütemezés
homok
hemoglobin
féktelen kupacok
gesztus
könny
szenvedély
isten
lépések
szél
hajnal
dél
este
kudarcc
ráncok

játék
iskolakerülők
határok
magas vérnyomás
hulladék
illatszerek
drog
Nap és Hold
gyöngy
kagyló
és tengeri moszat
bizonytalanság újra és újra
könyv
álmok
zene
lámpák
elemek
változás
visszatérés
indulás
közömbös hús
rothadó birodalom
Krisztus megállott...

Almaecet fröccs *

*A málnásban sompolyog a medve
Nincs gyümölcs a megtépázott bokrokon
Déltől gyöngyözik eső az ablakon
Alkonyattájt esik a legjobban*

Nem mozdulok, bár társaság vár
A megőszült nyári kertben
Hideg ürücomb és áfonyalekvár
Hivalkodik az étlapon

Elmélázok, mert nincs étvágyam
Hogy kerül egy vitorlás a tóba
Szél dagasztja, avagy a vágyam
Mely feléled hébe-hóba

Almaecet fröccsöt innék máma

így oldanám csendben a másnaposságot
míg ti elmesélitek, hogy miről szól a fáma
ki mivel oldja a magányosságot

**a hévízi költőverseny Lilla-díjjal jutalmazott verse.
A dőlt betűs sorok adva voltak, be kellett építeni a versbe.*

Remember

Sue Woottonnak

mi vagyok én most neked?

egy verssor?

egy mosoly?

ölelés?

bőr illata?

ha nem érkezne meg velem a repülő

mi maradna neked belőlem?

egy újsághír?

néhány sor egy papír fecnin?

porosodó szuvenír?

Stílus és szimmetria

Csak lépteim visszhangja
Kísér konokul
Stílus és szimmetria a vezeklésben
Pofán ver minden felfújt rágógumi
Szomorúság
A buja erdő felajz
Vigasztal
És lefekszik velem

Történelem

a homlokzatról mállik a vakolat
a kőszobor letört kisujját felveszi a koszos útról és
a szökőkút medrébe dobja egy kisfiú
a galambszar matt patinát adott a díszítésnek
dübörög, tülköl, szirénázik, nevet, káromkodik
kellemes és kellemetlen hangokkal keveredik
az utcán, a falak mögött, a falakon, a falakban,
benned, bennem, mindenkiben a történelem
meddig fér meg egymás mellett
meddig egészíti ki, formálja
egymást békében?
a megbocsájtás mint kopott repedezett dísz(let)
elveszett a lábak alatti kacatok között
tán épp azt dobta kavicsként a szökőkút zavaros vízébe
az unatkozó kisfiú miközben az épület homlokzatán
halálugrásra készül az életunt szobor

Puzzle

ma hétfő van vagy péntek?
ha vasárnap lenne nagyobb lenne a csend
összeszedem tagjaimat a fürdőből,
hálósobából, konyhából
– ilyenkor reggel –
és mint puzzle-t összerakom őket

a naptárban a számok és betűk összekeveredtek
hogy nagyobb legyen a káosz ha összezavarodok
megnézem a neten vagy a napilapban
melyik világba pottyantam ma
ki nyomát kövessem a sivatagban

a kávé kifolyik olajosan
és versemben elkezdődik a holnap

Kérsz egy teát, darling?

kék árnyalatok a toronyházak között
az ablak hunyorog a valószerűtlen fényben
a vaníliaillatú szobában
Monet festményéről szökött hölgy
divatlapot nézeget
egyébként minden olyan,
mint egy unalmas filmben
csak háttérzajok ütköznek a dobhártyának
és szél sem lebbenti a függönyöket
nincs cigarettacsikk az ezüst hamuzóban
a nagy zongora nyitott fedéllel
mint óriás hal
elnyelni készül a patinás bronzszobrocskát
szürkére vált a kék az ablak keretében
együttérzőn néz vissza rám a tükör
kérsz egy teát, darling?

Ólompohár

Kifeszített kötél a két agyfélteke között
ki egyensúlyozik rajta?
cseresznyepár piroslik fülein
meggörnyed kristály szárnyai alatt
zsebéből a tőke kandikál
szájában virág
a szirmokat tépkedi valaki
szeret - nem szeret – szeret - nem szeret
a kamera közelít
kifejezéstelen arc
riadt szempár
lobogó gyertyaláng tükröződik
női kéz ólompoharat nyújt
benne két könnycsepp
becsapódik az első repülő
aztán a másik

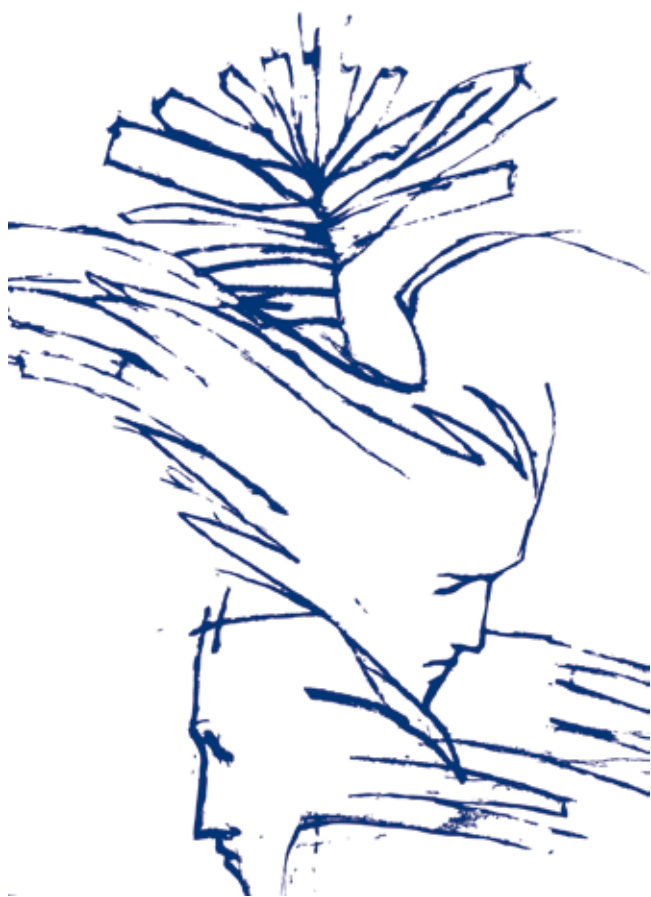
a hatalmas orgona kísérteties hangokat
ont magából
láthatatlan kéz babrál a regiszteren

ez a valóság nem az enyém
a kristálysárnyak a süllyesztőbe kerülnek
a cseresznye húsa ropog fogunk alatt
mosolyogva viszem szájamhoz
az ólompoharat

Pénélopé sálat köt

egy ideje csak a múlt időt használom
az illúziókat keverő mixer elromlott
Pénélopé sálat köt nekem
jó lesz hideg és szél ellen,
imázs változtatásra, vagy kötél helyett
felkiáltójelekkel pockolom ki a számat,
támasztom ki szemhéjamat
a felkiáltójelek sündisznó tüskéi
ne próbálj simogatni: szúrnak
sokezer szentjánosbogár köröz az éjszakában
megérkezem?

Karácsonyi hazaérkezés

Megjött a Karácsony... nem talált otthon.
Elbitangolt szavak halmaiba botlom...
Elveszett ösvényeken talán haza jutok,
Mellettem ebként a szomorúság kullog.

Otthon Karácsony elalszik a széken,
a gyertya is szundikál, nem lobbant fel régen.
Didergő fenyőfát díszít fel az Isten,
mint fűtetlen vagonban utazom a hitben.

Hazaérek talán, az égen fények gyúlnak,
felcsendül az ének, aranypelyhek hullnak.
Arra lohol az eb, utam erre veszem.
Vár az otthon, ajtót ki nyit vajon nekem.

Részletek kritikákból

„Balázs F. Attila valójában a nyugati ellenkultúrából is táplálkozó lázadó, nem véletlen, hogy egyik versének idézetét a Beat-nemzedék Allen Ginsbergjétől (Howl) kölcsönzi, ami sok minden egyéb mellett azt jelenti: a költő metafizikusan értelmezi létét a diszemináció (testi, pszichológiai) szétszórás logikája mentén, amelyet a zuhanás feltételez.” (...)

„A poszt-harmonikus világ rögeszméje, amely tárgyak és széthulló élőlények maradványaiból, inkongruens törmelékből áll össze, T. S. Eliot Pusztaság országából jön, ehhez adódik hozzá a Babits Mihály és József Attila irányából érkező negatív egzisztenciális borzongás, ám a metafizikai érzésbe konvertált egzisztencialista reszketés e két utóbbi mesterétől eltérően Balázs F. Attila nem inkriminálja a szétesést, viszonyulásában nincs sem szorongás, sem elidegenítés, hanem szembe néz vele, mint az általa megélt új – alkony-modern? – idők jelét.”

(...) „Gyakorlatilag itt két kompenzáló megközelítési módja is kínálkozik a költő által hipotézisként javasolt egzisztenciális kalandnak: önhittén a hiányzó Demiurgosz helyébe állva kötelezni a dolgokat a rendszerezett működésre belső kohéziójuk függvényében, vagy megpróbálni saját kezűleg visszaállítani az elveszett rendet. Az első reakció az örök romantikából fakad, a második neoklasszikus. Az utóbbi működését Valéryre

vagy a román Doinașra gondolva érthetjük meg: mindkettőjük számára a világ, mint eredeti adottság, megrázó diszkontinuitásként létezik, s a költő küldetése újra rendbe tenni azt, ami szétfoszlott, kényszeríteni a dolgokat arra, hogy alávéssék magukat egy totalizáló, logikus harmóniának.”

(...) „A költő azonban, egy gyengéd, megmentő szerelem lángjának táplálására képtelen, zavarodott szerelmes, aki elveszti önmagát mindegyik szeretőben, akivel találkozik: ahelyett, hogy felfrissítő teljességében élné meg az éroszt, töredékekben éli meg, mivelhogy számára bármilyen életbeli tapasztalat nem lehet más, mint a szétporlasztó kudarcé, a maradékokká szétesett szép formáé.”

Ștefan Borbély

„Balázs F. Attila legújabb poétikai gyakorlata a versbe kerülő szavak jelentéstartalmának megtisztítását, egyértelműsítését célozza, amivel egyfelől demokratizálja költészetét, vagyis konkrét jelentéstartalmat adván verseinek, szavait szemantikai jelentési értéként kezelvén, a kevésbé avatott versolvasók számára is el- és befogadhatóvá teszi költeményeit, másfelől pedig azáltal, hogy a szintaktikai egységekről radikálisan lehántja a szimbolikus vagy utalásjellegű rétegeket, nyomatékosan hangsúlyozza költészetének mégsem referenciális jellegét, hanem átélhető gondolatiságát, ugyanis a versben végrehajtott jelentésfosztás mindig új jelentés létrejöttét feltételezi. Egyszerűbben szólva: minimál-verseinek elsődleges jelentésszintje

azonos a felhasznált szavak jelentésszintjével, akár a konkrét költészetben. A vers további recepcióját a szavak szemantikai tartalma irányítja, anélkül, hogy a szavak jelentéstartománya kiterjedne a csatlakozó fogalmi megterheltség irányába. Nem is használ Balázs F. Attila jelképiséggel, szakrális tartalmakkal, erős konnotációkkal, gondolati vonzatokkal leterhelt „nagy” vagy „súlyos” szavakat, maradéktalanul igyekszik a köznapiság szférájában tartani versbeszédét.”

Fekete J. József

„Az identitás egységének másik, illuzórikus helyreállítása a test és a mámor fölől képzelhető el. A testek azonban „az alkohol kék kódében koszos / kis kocsmákban ringyók gyűrött / párnáján” (23.) mutatják meg magukat, és az egyesülés sosem mint a vágyott egység, hanem csak mint a megvetett és a kétségbeesett találkozása jelenik meg. Ennek az egzisztencialista alapozottságú kiúttalan létszemléletnek a feloldására csak a szerelem lehet képes e költészet intenciói szerint.

A szerelem mint az identitás széthulló egységének biztosítója a Balázs F.-líra romantikus gyökereihez vezeti olvasásunkat. Megtisztulni a szerelemben a címe annak a versnek, amely a legtisztábban mutatja fel ennek az ontológiai paradoxonokból bőven táplálkozó lírafelfogásnak a lehetőségeit: „lépteid örök visszhangja vagyok / megszűnök ha nem lépsz” (53.). A szerelem lehetősége azonban az én és nem-én (68.) között vergődő lírai alany számára csak akkor menedék, ha saját létére megnyugtató magyarázatot talál, ha tisztázza önmaga identitását.

Balázs F. Attila kötetének számomra leginkább izgalmas, mert megdöbbentő részletei azok a szürrealista képek voltak, amelyek – identitáson innen és túl – a létről szóló egyéni vízióba vezetnek.”

Németh Zoltán

„Nemzedékének ez a peripatetikus filozófusa, akit felkavart, megfertőzött a beat nemzedék középszerűség iránti averziója, gondosan határolja körül lírai terét/kelléktárát, amelyben archaikus dísz tárgyak, könyvek sorakoznak, egy olyan himérikus (illuzórikus) városban, melynek utca névtáblái eltűntek, és amely a kezdetekhez való visszatérést szimbolizálja. Ebben a környezetben mondja a költő Beckett hőseivel: „vártunk valamit/ amit megnevezni sosem tudtunk”, reménykedve, hogy felszabadulhatnak a rájuk kényszerített kárhozattól, áldozati állapotból, „mert csak így lesz a miénk az ország a hatalom és a dicsőség”. (...)

„A költő drámája ugyanaz, mint bármelyik színészé: az identitásvesztés, a nosztalgia, és aztán az én hiányának tragédiája, a közvetlen és hiteles élet megvalósításának kilátástalansága, az egzisztenciális szerepből való kilépés lehetetlensége...”

„A töredezettségében is összefüggő, túlradó képzeletbeliség, mely szubtextuális allegóriákat rejt, a retorika szabályai szerint épülő szórend, a homályos fantáziaképek, a kanyargós textúra, aktualizált barokk technikára emlékeztet. Túllépve az ironia szintjét, a diszkrétan adagolt pasztellképek depresszióval telítettek, ősziesek, természetfelettek...”

„Az önmagától való elidegenedés, az önkeresés olyanná teszi a költőt, aki már semmiben sem ismeri fel, mindig másnak észleli önmagát, körültekintővé válik, nem hisz a szavakban, és nem fogadja el helyzetét.”

„Az emberi tetteket, a létezést magát, elkerülhetetlenül a véget nem érő bűnök sorozata uralja. Úgy tűnik, az egzisztencialista, elhagyott, gondokkal terhelt, kételyektől gyötört embert modellezi, aki drámaian éli át magányát és haszontalanságát. A szerző Istent teszi felelőssé, aki hamis utánzatot teremtet, egy szenvedő színészt, aki kiábrándult saját sorsából és a környező világból.”

„Balázs F. Attila belső történéseire és környezetére érzékenyen figyelő lírikus, aki egyelőre hajthatatlanul hisz az általa birtokolt igazságokban, állhatatos gondolkodó, aki egyszerre mutatkozik a drámai költő és a dramaturg szerepében.”

Paul Aretzu

„Balázs F. ugyanis egy meglehetősen konzervatív alapállásból fordult a minimalista kísérletezés felé; még akkor is konzervatívnak mondhatjuk, ha korábbi művei által sokban a lázadó beat-nemzedék irodalmához köthető. Balázs F. Attila nem abból az irányból közelíti meg a minimalizmust, ahonnan a magyar posztmodern költői (vagyis a hagyomány ironikus újraírása felől): ő elsősorban saját korábbi alanyi költészetét írja tovább, azaz építi le. Sokféle irányzat és látásmód kavarg ezekben a versekben, az identitásválság a posztmodernhez közelítené, istenkeresése Ady-s felhangokkal színesíti őket, kusza

képei szürrealista ihletettségről árulkodnak. Ugyanakkor mindig fellelhető a Balázs F.-lírában az a borongós-hánykolódós alaphang, amely igazán jellegzetessé és megkülönböztethetővé teszi, s amely a metafizikus vizsgálódások fontos kelléke.”

„Egyik elemzője, Kocur László jegyzi meg, a Balázs F. Attila-líra „nehezen elhanyagolható vonása” a „transzcendenciával való folyamatos párbeszéd”. Ez pedig az, ami ezekben a minimálokban is visszaköszön, mondhatni, nyomaiban megtalálható bennük a metafizika(i sóvárgás): elsősorban éppen az ürességen, a kiüresedettségen, az elidegenedettségen keresztül. S itt érintkezik a forma a tartalommal: a fosztóképzők lehántják a vers külső burkait, s maradnak a minimálok, a depoetizált konstrukciók, az elsatnyult világ csonttá aszott túlélői.”

„Amiről még nem beszéltünk, s ami a Balázs F.-i líra kapcsán aligha mellőzhető, az egyrészt az erotika, másrészt a maszkokkal való játék. Mindkét motívum a kezdetektől jelen van szerzőnk költészetében, méghozzá hangsúlyos helyeken. Nem csak a lírában, a prózában is, ahol legutóbbi kötetében, a Casanova átváltozásaiban szintén minimalista elemekkel találkozhatunk. Egy következő Balázs F.-értelmező, Ștefan Borbély állapítja meg a szerzőről: „ahelyett, hogy felfrissítő teljességében élné meg az éroszt, töredékekben éli meg, mivelhogy számára bármilyen életbeli tapasztalat nem lehet más, mint a szétporlasztó kudarcé, a maradékokká szétesett szép formáé”. (...)

Szalay Zoltán

„Viszonylagos képi gazdagságával tűnt ki ez a darab a többi közül; az a szenvedély, ahogyan felébreszti és magával rántja a képzeletet, képessé tesz az átjárásra (oda-vissza) a szinte beláthatatlan mélységek és magasságok, az erotikus és az éteri, valami fokozhatatlanul bensőséges és a legsivárabb külső világ kellékei között. Ilyen „díszletek” közt vezet mindvégig (ezt már a teljes kötet ismeretében lehet elmondani), a kezdet – az egy – felől nézve az identitáskeresés, ha pedig a vég – az ötvenhét – felől nézem, az istenkeresés útja. Minimálisra szűkített lírai eszköztár, torokszorító szűkszavúság jellemzi e vers kontextusát alkotó, a kötet egészét kitöltő, többi ötvenhat költeményt is; az én, aki megszólal bennük, sokkal inkább rejtőzködik, mintsem kitárulkozik általuk: személyessége bensőséges, mégis, mintha egyben személytelen is lenne.

Korunk egyik legnagyobb olvasója, Jorge Luis Borges szerint azért olvasunk, hogy halljuk valakinek a hangját: egy könyvben legfontosabb a szerző hangja – írja –, az a hang, ami hozzánk szól. Eszerint nem (annyira) a szerző „szándéka” az, ami érdekel, ami fontos nekünk, hanem a hangja, a hangja?! Nem (annyira) az érdekel, mit „akar” mondani, sokkal inkább az, mit akar „nekem” mondani a szerző? Ezt pedig – egy másik tudós olvasó, Mihail Mihajlovics Bahtyin szerint – a leginkább a költői megnyilatkozás formájából lehet kihallani, abból, ahogyan a szerző a tárgyához nyúl, ahogyan kiválasztja a megfelelő műformát, a műfajt, illetve fordítva: az alkotás megformáltságában válik érzékelhetővé a szerzőnek a hallgatót (olvasót) is érintő beszédterve, intenciója. Vagyis az a többlet válik ezáltal hallhatóvá – fűzhetjük hozzá a Bernard Shaw-t idéző Borges nyomán

(„minden könyvet, amit érdemes újraolvasni, a Szentlélek írt”) –, amivel a szöveg meghaladja a szerző szándékát.

Meglepő „tényekre”, a lineáris olvasás idején már előfeltételezett „élettörténet” újabb „adataira” derül fény, ha – engedve a versszövegek, a sor- és a szótagszámok, a betűk és a számok közti utalások játékanak – megtanulunk „busztrofédon” is olvasni, tehát – ahogyan Borges is leírja – jobbról balra, majd balról jobbra, majd ismét jobbról balra, illetve, úgy, ahogyan azt a kabbalisták tették, a rejtjelfejtés módján, az egyes elemek kiemelésével és oda-vissza utalásainak vizsgálatával végigmegyünk az egész szövegen, akár betűről betűre haladva.

Gondoljunk inkább arra a boldogságtapasztalatra (b-vel kezdődő szó!), amelyről Borges beszél az olvasás kapcsán. Azt mondja, hogy a jó könyvek olvasásához nem kell erőfeszítés, mint ahogyan a boldogsághoz sem kell erőfeszítés, ami annyit jelent, hogy semmilyen erőfeszítést nem érzünk nehéznek, ha a boldogságunk a tét.

Azt is mondja még, hogy ha egy szöveget nehezen olvasunk, akkor a szerző szándéka meghíúsult. Ezt a gondolatot, azt hiszem, Bahtyin is helyeselné, aki szerint minden megnyilatkozás – köztük természetesen a költői alkotások is – telítve vannak dialogikus felhangokkal, vagyis a címzett/olvasó tekintetbe vételének sokféle nyelvi/formai megnyilvánulásával. A beszélő/szerző a gazdagon árnyalt formák, a finom átmenetek kidolgozásával személyes kapcsolat megteremtésére törekszik a címmel, s a kommunikáció csak akkor lesz sikeres, ha az olvasó „veszi a lapot”, észreveszi az utalásokat, meghallja a szöveg személyesen őt megszólító dialogikus felhangjait. Innen

adódik – mondja Bahtyin – a (költői) megnyilatkozás (és természetesen az olvasás) sajátos drámaisága. (Érthetjük ezt így: a szerzői „én” – akarva-akaratlan – szétesztódik: átadja magát, boldogan, a legkülönbözőbb olvasói „ének”-nek.)

Orbán Gyöngyi

Tartalom

VÁLTOZATOK	5
Kék	7
Tenger	8
Európai váróterem	9
Újság a padon	11
Homokóra	13
Homokóra 2	15
Versbe balzsamozva	16
Múmia	18
Kamatozik az idő	21
Az ördög kamatai	22
Kisiklott villamos	23
Búzaszemek pergő dobon	25
Virtuális macskakövek	27
Macskakövek	29
Szoborkonokság	30
Elfelejtettél sírni	31
A változás ikonja	32
A hiány sajátossága	33
Pesti télvég	35
Vidéki télvég	37

A SEMMI HULLÁMAIN	41
A kezek nem találkoznak	42
A költő meghalt	43
A rózsza	44
A semmi hullámain	45
A vér emlékezik	46
Delete	47
Énekel a fa	49
Felrobbant akvárium	50
Hullámok	51
Isten elfelejtett kertje	55
Jelentésnélküli táj	58
Közömbös hús	59
Almaecet fröccs *	61
Remember	63
Stílus és szimmetria	64
Történelem	65
Puzzle	67
Kérsz egy teát darling?	68
Ólompohár	69
Pénélopé sálat köt	71
Karácsonyi hazaérkezés	73
Részletek kritikákból	75

Balázs F. Attila
Kék

Kiadta az AB-ART Kiadó
www.ab-art.hu

Felelős kiadó: Balázs F. Attila

Nyomdai előkészítés: Balázs Béla

Nyomta: Print Invest Magyarország Kft.

9027 Győr, Almafa u. 13.

Felelős vezető: Ványik László ügyvezető igazgató

Attila F. Balázs
Modro

Vydalo Vydavatel'stvo AB-ART

Zodpovedný vydavateľ: F. A. Balázs

DTP: B. Balázs

Tlač: Print Invest Magyarország Kft.

ISBN 978-80-89270-62-0